

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: S 23/17

Møtedato: 16.6.2017

Dato: 12.6.2017

Arkivsaknr:

Budsjettprosess 2018 for Fakultet for kunst, musikk og design

---

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Fakultetsstyresak 6/17, *Budsjett for Fakultet for kunst, musikk og design 2017*
- *Budsjett for Universitetet i Bergen 2017*
- *Fakultetsstyresak 23/17 Budsjettprosess 2018*
- *Universitetsstyresak 58/17 Budsjettprosessen for 2018*

Saken gjelder:

De økonomiske utsiktene for 2018, forslag til budsjettprosess for 2018, samt innledende om budsjettforslag 2019 for fakultetsstyret.

For å gi fakultetsstyret et bedre grunnlag for vurderinger og prioriteringer i fakultetets budsjett for 2018 ønsker fakultetsledelsen å legge opp til en drøfting med fakultetsstyret, og invitere til innspill til budsjett 2018 og budsjettprosessen.

Økonomiske utsikter for 2018

UiB og fakultetets strategiske planer danner grunnlag for et fakultets faglige og økonomiske prioriteringer. Fakultetets budsjettprosess for 2018 vil pågå delvis parallelt med utforming av det nye fakultetets strategi. I 2017 har KMD et positivt resultat og betydelige overføringer fra 2016. Prognosene viser at KMD ved inngangen til 2018 sannsynligvis også vil disponere store overføringer. KMDs økonomiske utsikter vil likevel være utfordrende, særlig på grunn av betydelig økning i husleie f.o.m. 2018. Overførte midler er ikke varige, det vil økte husleiekostnadene være. Flere faktorer kan påvirke KMDs bevilgning og økonomi i 2018.

1. KMD i UiBs finansieringsmodell

KMDs modell for resultatbasert fordeling (RBO) ble lagt om med virkning fra 2017. UiBs fordelingsmodell til fakultetene er i hovedsak en videreføring av denne modellen. Forut for virksomhetsoverdragelsen av KHiB pr 1.1.2017 ble bl.a. følgende styrevedtak gjort ved begge institusjonene, UiB og KHiB: *Finansieringen av det nye fakultetet bør følge de rammer som gjelder for kunstutdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid nasjonalt.* KMD legger til grunn at vedtaket tilsier at fordeling for 2018 blir som for 2017, dvs. at Griegakademiets virksomhet er utsatt for RBO i UiBs finansieringsmodell, mens fakultetets øvrige virksomhet (kunst og design) kun gis resultatuttelling for avsluttede stipendiater.

2. Intern fordelingsmodell ved KMD

Interne fordelingsprinsipper ved KHiB og HF (GA) var ulik før virksomhetsoverdragelsen, og for budsjettfordeling 2017 ble det vedtatt noen midlertidige fordelingsprinsipper. For 2018 skal det etableres nye og mer varige prinsipper for fordeling av fakultetets og instituttens rammer. KMD vil vurdere fordelingsmodeller som både gir forutsigbarhet og inneholder incentiver for resultatforbedring. Det er naturlig å vurdere indikatorer for resultatuttelling som ligger tett opp til sentrale fordelingsmodell. Samtidig må resultatindikatorer og fordelingsmodell tilpasses fakultets egenart og ta hensyn til at relativt store variasjoner i resultater vil gi store utslag på instituttens disponible rammer. Ideelt sett var fordelingsmodell vedtatt før instituttene planlegger sin virksomhet for 2018, men arbeid med modellen og budsjettet vil pågå parallelt. At modellen vil gi utslag i budsjetttrammene må instituttene ta høyde for i sin planlegging. Som utgangspunkt bør instituttene for 2018 forholde seg til tildelte 2017-rammer, og prioritere/planlegge for både reduksjon og økning i driftsrammer.

3. Husleieutfordringen

Husleiekontrakten med Statsbygg for nytt bygg i Møllendal har en husleie på over 60 MNOK pr år. KHiBs husleiekostnad har de siste årene vært litt over 20 MNOK. Det gir en økning på ca. 40 MNOK. KDs modell for husleiekompensasjon er begrenset oppad til 75 % av husleieøkningen. 75 % kompensasjon betyr årlig netto kostnadsøkning på ca. 10 MNOK. KHiB har tidligere argumentert overfor KD at kan være virksomhetskritisk om husleieøkningen gir realkostnadsøkning på 10 MNOK. Det har vært påpekt at byggesakens flere skisseprosjekt, utsettelse, stopp og igangsetting har medført at prosesskostnadens andel av den totale kostnadsrammen har økt betydelig i forhold til ren entreprisekostnad, og dermed har drevet husleienivået opp. KMD skal i løpet av 2017 vise hvordan husleieutfordringen kan møtes – hvordan et realkutt på 10 MNOK kan gjennomføres. Her vil ulike kostnadsreducerende tiltak bli vurdert, men fakultetet må også tenke mulige inntektsøkninger – bl.a. knyttet til nybygget. Husleieutfordringen fremmes for instituttlederforum i løpet av juni.

I saksfremlegget til KHiBs styrevedtak 3.5.2016 om virksomhetsoverdragelsen står det bl.a.: *KHiBs styre er tidligere gjort kjent med husleieøkningen i nytt bygg og utfordringene med denne. Bevilgningsjustering knyttet til husleieøkningen er fortsatt uavklart, men det er ikke usannsynlig at KHiB vil få en budsjettutfordring på omkring 10 MNOK grunnet manglende kompensasjon for husleieøkningen fra KD. Dette er en forpliktelse KHiB er påført uavhengig av strukturutredningen. Det er ikke urimelig at KHiB må dekke utfordringene manglende bevilgningsøkning representerer uten UiBs hjelp. KHiBs mulige tiltak for denne kostnadsutfordringen må imidlertid sees i sammenheng med åpningsbalansen for nytt fakultet, da enkelte tiltak vil påvirke hvilke kostnader/bevilgninger som kan overføres mellom fakultet og UiB sentralt.*

4. Overføringer fra 2017

Ved inngangen til 2017 har KMD betydelige overførte midler. KHiB har en positiv overføring fra 2016 på kr 20.166' etter at ubrukte midler knyttet til brukerutstørsprosjektet pr 31.12.16 er overført Eiendomsavdelingen. Griegakademiets overføringer fra 2016 er foreløpig uavklart mellom HF og KMD, og er derfor ikke satt tall på, men også her ventes positive overføringer både på annuum og øremerkede midler.

KMD har rapportert en prognose ved årsslutt 2017 med positive overføringer til 2018, og det er antatt at overføringene kan bli minst like høye som årets, dvs. ca. 20 MNOK. Selv om store deler av overføringene vil være bundet i fremtidige forpliktelser, er det ventet at en betydelig andel av overføringene vil være uten bindinger.

5. Lønns- og prisvekst

Lønnsoppgjøret 2018 er et hovedoppgjør, men på grunn av den generelle økonomiske situasjonen og status i arbeidsmarkedet forventer vi et moderat lønnsoppgjør i 2018. Det legges inntil videre til grunn en lønns- og prisvekst på 2,5 % for 2018, men kan justeres når den blir gjort kjent ved fremleggelsen av statsbudsjettet.

6. Effektiviseringskutt

Regjeringen har siden 2015 innførte et effektiviseringskutt i staten som UiB har valgt å fordele på fakultet og enheter. Kuttet har vært antydnet til 0,5 % av bevilgningsrammen, men er justert opp til hhv. 0,6 %, 0,7 % og 0,8 % for årene 2015, 2016 og 2017. For 2018 er det innarbeidet et effektiviseringskutt på 0,5 %, men det bør planlegges for at kuttet kan bli høyere i 2018.

7. Strategikutt for handlingsrom til Universitetsstyret

UiB har de siste årene hatt en plan for omfordeling av rammen til strategiske formål (såkalt strategikutt). I 2017 fikk fakultetene et kutt på 1,3 %. For 2018 er det innarbeidet et omfordelingskutt på 1,2 %. KMD må arbeide for å hente tilbake midler fra UiBs strategiske satsninger, enten det gjelder Ph.d.-midler, tverrfaglig satsning med andre fakultet, og annet.

8. Rammejustering etter virksomhetsoverdragelsen

Ved virksomhetsoverdragelsen ble enkelte administrative funksjoner overført fra tidligere KHiB og GA til sentraladministrative avdelinger. Budsjettmidler for disse ble overført med lønnsmidler. Det kan bli aktuelt å justere noe for andre driftskostnader, bl.a. kostnader KHiB hadde som selvstendig institusjon og som nå kostnadsføres ved sentraladministrasjonen.

9. Øke inntekter

KMDs fremtidige bevilgningsrammer vil bli utsatt for kutt og økte kostnader, jfr. momentene over. Dersom fakultetet kan oppnå økte inntekter fra bevilgning, BOA eller annet salg, kan det avhjelpe fakultetets fremtidige økonomiske handlingsrom. Det kan bl.a. vurderes vekst i studieplasser, potensiale for eksterne inntekter gjennom bidrags- og oppdragsaktivitet, samt inntektpotensialet som er knyttet til KMDs nybygg og infrastruktur.

Plan for budsjettprosess 2018

Fakultetets budsjettforslag for 2018 inkludert langtidsbudsjett vil følge universitetsdirektørens mal for budsjett 2018 og leveres innen 8. september. Fakultetenes budsjetttrammer behandles av Universitetsstyret 28. oktober, og tildelingsbrev til fakultetene forventes 10. november. Vedlegg 1 viser en oversikt over budsjettprosessen med milepæler og datoer.

Budsjettprosessen for 2018 må håndtere de økonomiske utsiktene/utfordringene. Fakultetets finansiering og interne fordelingsmodell vil ha betydning for fakultetets og instituttens økonomiske handlingsrom. Husleieutfordringen vil bli krevende for fakultet allerede fra 2018. I løpet av høsten vil KMD også fremstille en økonomisk stillingsplan (plan for stillinger over tid), som blir et viktig styringsverktøy for langsiktig planlegging av stillingsressurser.

Budsjett er et viktig verktøy for å oppnå strategiske mål. Ved å prioritere tiltak og bevilge ressurser vil fakultetet kunne oppnå resultater. Fakultetets strategi og tiltak bør innrettes mot UiBs strategiske hovedmål om *ledende forskningsmiljø, attraktive kandidater, ettertraktet kompetanseinstitusjon og samfunnsutvikling og formidling*.

Rundskriv om budsjettforslag for 2018 fra universitetsledelsen (vedlegg 2 ettersendes) gir føringer for fakultetenes budsjettforslag for 2018. Innen budsjettforslaget sendes 8. september må ulike budsjettbehov/tiltak vurderes, tallfestes og prioriteres. Fakultetene er bedt om å fremme budsjettforslag etter følgende mal (vedlegg 2 gir detaljer og beskrivelser):

1. Sammendrag
2. Budsjettforslag 2018 for grunnbevilgningen
3. Budsjettforslag 2018 målsetning for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)
4. Langtidsbudsjett
5. Strategiske satsingsområder

Budsjettforslag 2018 for grunnbevilgning gjelder tiltak innenfor rammen, øremerkede midler utenfor rammen, inntekter, bygg/ bygningsinvesteringer og andre investeringer.

Instituttene vil bli bedt om innspill til budsjettforslag for 2018. Innspillene vil danne grunnlag for fakultetets samlede forslag til budsjett til universitetsdirektøren, og for fakultetsstyrets fordeling av budsjett for 2018. KMD har avventet budsjetttrundskrivet som grunnlag for å be instituttene om innspill. Forutsetningene som gis i rundskrivet har betydning for arbeidet med budsjettforslaget.

I rundskrivet er beløp som er ført opp i konsekvensjustert ramme foreløpige anslag som kan bli endret i endelig fordeling. Vedtak i 2017 som gir budsjettvirkning i 2018 er lagt inn med konsekvensjustering (f.eks. 2 nye rekrutteringsstillinger). Effektiviseringskutt og strategikutt er lagt inn med hhv. 0,5 % og 1,2 %. I hvilken grad KMD skal utsettes for og håndtere økte husleiekostnader, og samtidig få redusert rammen gjennom effektiviseringskutt og omfordelingskutt (og evt. andre rammejusteringer), vil være et sentralt tema for KMDs budsjettprosess for 2018.

Budsjettforslag for 2018 vil foregå ved instituttene og i fakultetsledelsen før det fremmes for fakultetsstyret 7. september 2018.

Tabellen under viser oppdaterte milepæler i budsjettprosessen. Aktiviteter i kursiv viser forslag til saker som er planlagt fremmet for styret. Vedlegg 1 viser mer detaljer i budsjettprosessen, inkludert internt arbeid.

Tentativ budsjettprosess	29.mar 17
Rundskriv om budsjettforslag for 2018	12. juni
<i>Budsjettprosessen 2018 og innledende om forslag 2019</i>	<i>16. juni</i>
Budsjettinnspill fra instituttene	25.aug 17
UiB-ledelsens møte med dekaner om budsjett 2018 og 2019	31.aug 17
Prioriterte forslag til bygg, ombygging og investeringer fra fakultetet	1.sep 17
<i>Budsjettforslag 2018, langtidsbudsjett, husleieutfordring, øk.stillingsplan</i>	<i>7.sep.17</i>
Innsending av budsjettforslag 2018 med langtidsbudsjett	08.sep.17
UiBs dialogmøte med fakultetet	Sept./okt.
Regjeringens forslag til statsbudsjett 2018	12.okt 17
<i>Forslag til ny fordelingsmodell for KMD</i>	<i>2.nov.17</i>
Tildelingsbrev fra UiB	10.nov 17
<i>Forslag til budsjettfordeling av budsjett 2018</i>	<i>14. des. 17</i>
Budsjetter ferdigstilt for KMD, institutter og seksjoner	Januar

Budsjettforslag i et lengre perspektiv

Budsjettforslagene brukes også som innspill til UiBs budsjettforslag for 2019 som skal fremmes for departementet i løpet av høsten.

Fakultetet skal utarbeide et *langtidsbudsjett* for perioden 2018-2022 sammen med budsjettforslaget 2018. Langtidsbudsjettet er ment å fange opp fakultetets ambisjonsnivå og strategisk veivalg, og må følges av ledelsens vurderinger om utviklingen i perioden. Fakultetenes planer for langtidsperioden bør gjenspeiles i budsjettforslaget for 2018.

I budsjettforslaget for 2018 fremmer fakultetet forslag innenfor rammen inkludert rekrutteringsstillinger, øremerkede midler utenfor rammen, inntekter, bygg og investeringer. For budsjettforslag 2019 fremmes satsningsforslag utenfor rammen.

Styret inviteres til å komme med innspill som kan tas med videre i arbeidet med budsjettforslag. I et lengre perspektiv er det naturlig at forslaget omfatter vurderinger av følgende:

Samlokalisering. Det er viktig å opprettholde oppmerksomheten om snarlig samlokalisering av KMD i Møllendal. Utdrag fra universitetsdirektørens merknad til sak 154/16 1. desember 2016: «En samlokalisering med KHiB er Møllendal er blitt aktualisert etter beslutningen om å etablere Fakultetet for kunst, musikk og design ved UiB. KHiB flytter i 2017 hele sin virksomhet inn i landets første spesialtilpassede nybygg for kunst- og design. Statsbygg eier nabotomten og er i nå i gang med et forprosjekt for et nytt bygg. En samlokalisering vil kunne løse det kritiske behovet som UiB i dag har for å rehabilitere Griegakademiet sine arealer. Den viktigste begrunnelsen for samlokalisering er likevel muligheten dette vil gi for å

videreutvikle sterke fagmiljøer ved UiB som også vil styrke Bergen som internasjonal kulturby.»

Opptopping av rekrutteringsstillinger. Mulighet for opprettelse av eget kunstnerisk ph.d.-program var en viktig motivasjon for KHiB for overgang fra selvstendig institusjon til nytt fakultet. Oppbygging av antall kunstneriske stipendiater ved fakultetet er et viktig premiss for etableringen av et kunstnerisk ph.d-program.

Nye studieplasser. I budsjettforslag for 2019 presenterer institusjonene også forslag til flere studieplasser. I den forbindelse kan KMD foreslå flere studieplasser. KHiB har i siste års budsjettforslag fremmet forslag om studieplasser til MA kuratorpraksis. Det er også foreslått etablering av utdanning i scenekunst, m.m. Studieplasser innen musikkterapi og PPU vil også være aktuelt å drøfte.

Økte studieplasser gjennom omfordeling. I 2018 vil UiB se på modeller for omfordeling av studieplasser som ikke fylles opp, og dermed bidrar til at UiB får lavere uttelling på utdanningskomponenten i finansieringsmodellen. KMD kan i den forbindelse vurdere å ta imot studieplasser med finansiering ved andre fakultet, og styrke egne studieplasser det er etterspørsel etter.

Økte inntekter. UiB har som målsetting å øke inntekter fra bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA). Fakultetet har relativt lave BOA-inntekter, men et antatt uforløst potensial for å kunne øke disse. Potensiale for ekstern finansiering til fakultetets virksomhet bør undersøkes. KMD kan også vurdere vekst i utdanningstilbudet. Flere studieplasser vil gi økte bevilgningsinntekter, som ved effektiv utnyttelse kan gi fakultet økt økonomisk handlingsrom. Inntektsmuligheter knyttet til nytt bygg og ny infrastruktur kan også vurderes.

Fakultetsdirektørens merknader

Fakultetets strategiarbeid, langtidsbudsjett, økonomisk stillingsplan, ny fordelingsmodell og husleieutfordring er særlig viktige og utfordrende oppgaver for fakultetet i utarbeidelsen av budsjettforslag for 2018. Dette arbeidet må sees i sammenheng.

Budsjettforslagene brukes også som innspill til UiBs budsjettforslag for 2019 som skal fremmes for departementet i løpet av høsten, samtidig som KMD skal presentere et langtidsbudsjett for 2018-2022.

Fakultetsstyret inviteres til å komme med innspill til budsjettprosessen og budsjettforslag for 2018 – også i et lengre perspektiv. Som nevnt over vil fakultetet gjerne drøfte de økonomiske utsiktene med særlig vekt på fakultetets husleieutfordring. Det er også naturlig bl.a. å drøfte utvikling i rekrutteringsstillinger, fakultetets samlokalisering, nye og omfordelte studieplasser og potensiale for økte inntekter.

Disse innspillene vil fakultetsledelsen ta med videre i budsjettprosessen og inkorporere i budsjettforslaget som legges frem for fakultetsstyret i september.

Vedlegg:

1. Oversikt budsjettprosess 2018
2. Rundskriv Budsjettforslag 2018 fra universitetsledelsen (ettersendes)

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar plan for budsjettprosess 2018 til orientering. Fakultetsstyrets innspill til budsjett 2018 og budsjettforslag 2019 tas med videre i budsjettarbeidet.

Synnøve Myhre
Fakultetsdirektør

12.6.2017

Vedlegg1: Budsjettprosess 2018

BUDSJETTPROSESS 2018	Tidspunkt Frist	Fra	Til	Ansvarlig
Tentativ budsjettprosess	29.mar.17	Fakultets- direktør	Fakultets- styret	Fakultets- direktør
Innledende budsjettdiskusjoner: Starte større arbeider: langtidsbudsjett, økonomisk stillingsplan og budsjettmodell	Vår 2017			Fakultets- direktør
Budsjetttrundskriv fra UiB til KMD	12.jun.17	UiB	KMD	UiB
Styresak om budsjettprosess 2018 og utsikter/utfordringer	12.jun.17	ØKA	KMD	ØKA
Budsjettprosessen 2018 og innledende om forslag 2019	16.jun.17	Fakultets- direktør	Fakultets- styret	Fakultets- direktør
Arbeid med budsjett og husleieutfordringer, økonomisk stillingsplan, budsjettforslag med langtidsbudsjett 2018.	Mai - August			Fakultets- direktør
UiB-ledelsens møte med dekaner om budsjett 2018 og budsjettforslag 2019	August	UiB	Fakultetene	UiB
Budsjettprioriteringer fra instituttene (institutråd)	25.aug.17	Institutt	KMD	Fakultets- direktør
Ferdigstille fakultets budsjettforslag for 2018 (inkl. innspill til 2019) og langtidsbudsjett	31.aug.17			Fakultets- direktør
Prioriterte forslag til bygg, ombygging og investeringer fra fakultetet	01.sep.17	KMD	EIA (ØKA)	Fakultets- direktør
Budsjettforslag 2018 og langtidsbudsjett. Husleieutfordring, økonomisk stillingsplan og status fordelingsmodell.	07.sep.17	Fakultets- direktør	Fakultets- styret	Fakultets- direktør
Innsending av budsjettforslag 2018 med langtidsbudsjett	08.sep.17	KMD	UiB	Fakultets- direktør
Dialogmøte med fakultetet	September/ oktober	UiB	KMD	UiB
Forslag til statsbudsjett 2018	12.okt.17	Regjering	Stortinget	KD
Arbeid med budsjettmodell 2018.	September/ Oktober			Fakultets- direktør
Innspill statsbudsjettet 2019	01.nov.17	UiB	KD	UiB
Forslag til ny fordelingsmodell for KMD	02.nov.17	Fakultets- direktør	Fakultets- styret	Fakultets- direktør
Arbeid med budsjettfordeling 2018.	September- Desember			Fakultets- direktør
Tildelingsbrev fra UiB	November	UiB	KMD	UiB
Forslag til fordeling av budsjett 2018	14.des.17	Fakultets- direktør	Fakultets- styret	Fakultets- direktør
Budsjetter ferdigstilt for KMD, institutter og seksjoner (hovedbudsjetteneheter)	Januar	ØKA	KMD	ØKA
Budsjetter innlest i økonomisystemet for KMD	Februar	ØKA	KMD	ØKA
Fakultetsstyresaker	Rød skrift:			
Internt arbeid inkl. dialog institutter, seksjoner	Blå skrift:			
Leveranser, møter UiB	Svart skrift:			